

חוזר מינהל הסיעוד

משרד הבריאות

כ"ה בניסן, התשע"ב
17 אפריל 2012
אסמכתא: 18139312
מס': 93

נושא: הדרכה לנטילת תרופות בעת שחרור מאשפוז

המעבר מהטיפול באשפוז אל הטיפול בקהילה הוא צומת קריטי, המחייב תשומת לב מיוחדת, לצורך שימור הרצף הטיפולי הנדרש.

הדרכה אישית של המטופל לנטילת תרופות, בעת שחרורו מהאשפוז, חיונית להמשך טיפול נכון ובטוח, כמו גם למניעת אשפוזים חוזרים, שעלולים לנבוע מכשלים בנטילת תרופות.

מטרת ההנחיה להבטיח שכול מטופל, אשר משתחרר מאשפוז, יודרך על ידי אחות מוסמכת בעל פה ובאמצעים כתובים.

בקהר והערכה על יישום ההנחיה תתבצע בתחילת שנת 2014.

ב ב ר כ ה,

ד"ר שושנה בנ"א
אחות ראשית ארצית
וראש מינהל הסיעוד

העתק: פרופ' ר. גמזו, המנכ"ל
ד"ר ב. לב, משנה למנכ"ל
פרופ' א. אפק, ראש מינהל הרפואה

הנחיות

מס' ההנחיה: 18121612

שם ההנחיה: הדרכה לנטילת תרופות בעת שחרור מאשפוז

הנחיה -
רף המבטיח איכות
מינימלית

תחום: תפקוד מקצועי מחלקה: הנחיות מקצועיות

תחומים:

עיקרי ההנחיה: אחות מוסמכת תדריך לנטילת תרופות כול חולה שמשתחרר מאשפוז ותצייד אותו בתדריך תרופות אישי כתוב וחתום על ידה.

1 - בחינות

2 - תקציב

3 - בקרה

4 - הכשרה

והשתלמויות

5 - רישום ורישוי

6 - תפקוד מקצועי

7 - קישורים למנכ"ל

8 - קישורים למינהל הרפואה

אוכלוסיית יעד: אחיות מוסמכות (העדפה לאקדמאיות)

אחריות ליישום: מנהלות הטיפול

תאריך החלה: 1.11.2012

תאריך פרסום: 17.4.2012

חתימה:

ד"ר סימה רייכר

מנהלת המחלקה להנחיות מקצועיות

יחידות:

פמ - פיתוח מקצועי

המ - הנחיות מקצועיות

הס - הסמכה

בח - בחינות

נכ - ניהול כספים

מנ - מנהלה

רקע:

הדרכת מטופל, לקראת שחרור מאשפוז בכלל ולנטילת תרופות בפרט, נעשית על ידי האחות המוסמכת, כחלק משגרת הטיפול הסייעודי הנדרש.

במסגרת זו יש להדגיש נושא ההדרכה לנטילת התרופות, לאור העובדה כי המעבר מהטיפול באשפוז אל הטיפול בקהילה הוא צומת קריטי, המחייב תשומת לב מיוחדת, לצורך שימור הרצף הטיפולי הנדרש.

הדרכה אישית של המטופל לנטילת תרופות, בעת שחרורו מהאשפוז, חיונית להמשך טיפול נכון ובטוח, כמו גם למניעת אשפוזים חוזרים, שעלולים לנבוע מכשלים בנטילת תרופות.

מטרת ההנחיה להבטיח שכול מטופל, אשר משתחרר מאשפוז, יודרך על ידי אחות מוסמכת בעל פה ובאמצעים כתובים.

הנחיות

פירוט ההנחיה:

1. תדריך לנטילת תרופות בעת שחרור המטופל מאשפוז

- א. בכל מוסד רפואי ייבנה תדריך תרופות אישי, כמפורט בסעיף ב', לשם הדרכת המטופל לנטילת תרופות, בהתאם להנחיות השחרור.
- ב. התדריך יכלול לפחות את הפרטים הבאים:
  - 1) פריסה יומית של כול התרופות הנלקחות במהלך 24 שעות וסיבת המתן.
  - 2) אופן הנטילה של כול תרופה והנחיות חשובות בהקשר ללקיחתן.
  - 3) תופעות הלוואי, המחייבות התייחסות מידית של המטופל/אחר משמעותי (הפסקת התרופה, פניה לרופא המשפחה, פנייה לגורמים רפואיים אחרים וכיוצ"ב).
  - 4) כתובת לשאלות ולהבהרת התדריך במהלך 24 – 48 שעות לאחר השחרור.
  - 5) מקום מוגדר לחתימת האחות המדריכה ותאריך ההדרכה.

* מצורפת דוגמא לתדריך תרופות אישי.

2. הדרכת המטופל לנטילת תרופות לקראת שחרור מאשפוז

- א. הדרכת המטופל על ידי האחות המוסמכת תכלול לפחות את הפעולות הבאות:
  - 1) האחות תמלא את תדריך התרופות האישי, בהתאם להנחיות השחרור של המטופל.
  - 2) האחות תסביר את הכתוב בתדריך למטופל/או אחר משמעותי, שיצהיר על אחריותו למתן התרופות למטופל.
  - 3) האחות תחתום במקום המיועד לכך בתדריך בשמה המלא, לרבות חותמת הכוללת מספר רישום.
  - 4) האחות תצייד את המטופל בתדריך מלא וחתום על ידה.

3. תיעוד ברשומת המטופל

- א. האחות תתעד ברשומת המטופל לפחות את הפרטים הבאים: ציון שמו של אחר משמעותי אשר נכח בהדרכה, תאריך ההדרכה, התרשמות האחות באשר למידת ההבנה של המודרך.
- ב. האחות תתיק ברשומות החולה העתק של התדריך שנמסר למטופל/אחר משמעותי.

4. אחריות ליישום

מנהלת הסיעוד במוסד הרפואי

רשימת תפוצה:

- צוות מנהל הסיעוד
- ממונות ארציות על יישום סטנדרטים (האגף לרפואה כללית, קהילה, גריאטריה, פסיכיאטריה)
- מפקחת ארצית בריאות הציבור
- מנהלת הערכות הקהילה ותכנון פריסת כוח אדם לשעת חירום
- מפקחות מחוזיות ונפתיות לשכות בריאות
- מנהלות סיעוד בת"ח כלליים
- מנהלות סיעוד בת"ח גריאטריים
- מנהלות סיעוד בת"ח פסיכיאטרים
- מנהלות סיעוד בתי אבות
- אחיות ראשיות קופות חולים
- ראשי חוג לסיעוד
- מנהלות בת"ס לסיעוד
- יו"ר הסתדרות האחים והאחיות בישראל

הנחיות

דוגמא

תדריך תרופות אישי
למטופל המשתחרר מאשפוז

שם החולה (מדבקה):

אחר משמעותי (אם נוכח בהדרכה)

טבלה 1 - תרופות שנרשמו למטופל על ידי הרופא המטפל בעת השחרור

מס' סידורי	שם התרופה	הנחיות חשובות הקשורות ללקיחת התרופה	תופעות לוואי המחייבות התייחסות מיוחדת (הפסקת תרופה, דיווח לרופא המשפחה, פנייה לגורמים רפואיים אחרים)
.1	FUSID (Furosemide)	רצוי לצרוך מזונות עשירים באשלגן (תפ"א, בננות, עגבניות, חומס)	חולשת שרירים, התכווצות שרירים, ירידה בלחץ דם.
.2	SLOW K (Potassium) (Chloride)	לבלוע את הכדור בשלמותו עם כוס מים מלאה יחד עם כדור פוסיד	עייפות קיצונית ותחושת כובד ברגליים, כאבים בחזה ודפיקות לב, בחילות והקאות, יציאה שחורה.
.3	GLUCOPHAGE (Metformin)	לבלוע את הכדור בשלמותו בעת ארוחת הערב. אסור לשתות אלכוהול אחרי נטילת הכדור	חום גבוה עליית חום, שתן בצבע כהה, צואה בצבע בהיר

הנחיות

טבלה 2 – "קלמר תרופות" - פריסה יומית של התרופות שעל המטופל לקחת

נטילת התרופות בפריסה יומית							
שבת	שישי	חמישי	רביעי	שלישי	שני	ראשון	ימים / שעות
FUSID 80 mg 2 טבליות	FUSID 80 mg 2 טבליות	FUSID 80 mg 2 טבליות	FUSID 80 mg 2 טבליות	FUSID 80 mg 2 טבליות	FUSID 80 mg 2 טבליות	FUSID 80 mg 2 טבליות	בוקר
SLOW K 600 mg 1 טבליה	SLOW K 600 mg 1 טבליה	SLOW K 600 mg 1 טבליה	SLOW K 600 mg 1 טבליה	SLOW K 600 mg 1 טבליה	SLOW K 600 mg 1 טבליה	SLOW K 600 mg 1 טבליה	
							צהרים
GLUCOPHAGE 850 mg 1 טבליה	GLUCOPHAGE 850 mg 1 טבליה	GLUCOPHAGE 850 mg 1 טבליה	GLUCOPHAGE 850 mg 1 טבליה	GLUCOPHAGE 850 mg 1 טבליה	GLUCOPHAGE 850 mg 1 טבליה	GLUCOPHAGE 850 mg 1 טבליה	ערב
							לילה

טלפון / מייל לשאלות או להבהרות:

תאריך מתן ההדרכה:

שם, חתימה וחותמת של האחיות המדריכה:
